

на родството между хекзаметъра на Омир и народния размер 5+3. Това обяснява защо целият откъс е в дактил с женска цезура и хорей при цезурата. Няма стихове с дактилна и мъжка цезура.

След 1946 г. преводът на песента продължава и така Разцветников подготвя тази песен чрез добавянето на откъса от 1941 г. към корпуса на цялата песен, който е преведен през последните години на живота му. В този късен превод случаите, при които метриката на словоразделите надделява над дактилната метрика, са значително по-чести. Следователно тази песен свидетелства за два етапа в разработката на новото разбиране за хекзаметъра – първият: утвърждаване на идеята чрез създаването на текст целия в стих с полустишия, които запазват дактилно разполагане на ударенията, но и характерното за народния размер разполагане на словоразделите. Метриката на словоразделите създава ритмични единици, които са българският аналог на ритмичната единица на старогръцкия хекзаметър, наречена кола. Тя може да бъде 2-срична, трисрична или 5-срична. Този стих е със силна тенденция към стилизация на речника на акцентните единици, които са ограничени както по броя на сричките, така и по мястото на ударението, за да се запази дактилната метрика. За да се редуцира това редуциране, Разцветников започва да използва в отделни случаи акцентните варианти на ритмичните единици, които не осъществяват дактилната метрика. Това му дава възможност да разшири ритмичния речник, както и конфигурациите от акцентни единици. Неговият стих в тези текстове не се разпада и звучи ритмично, защото зад двата принципа – на дактилна метрика и на метрика на словоразделите, стои трети принцип – този на постоянните ударения и така в късните си преводи Разцветников създава тонически тип хекзаметър.

Това дава основание да се обособят три хронологични момента в разработката на новата концепция за хекзаметъра. Първите два момента са свързани с началото на превода на една нова песен в изданието от 1941 г., а именно 18-а, както и пасажите, които Разцветников допълва към вече написаните преводи на другите песни. По-късно, през 1945 г., той превежда кратък откъс от „Песен втора“, който също е изцяло в дактил с женска цезура и хорей при цезурата. Маркар и създаден по-късно, той няма нарушения на дактилната метрика. Според мен това доказва, че за Разцветников различните типове хекзаметър ритмично са били съвместими, а направеният дотук анализ показва, че тези различни в метрично отношение организации са съвместими на ниво ритмична единица. През последните години на живота си Разцветников създава хекзаметър с тоничен характер. Защото, ако прототипът е 5+3, тогава или ще имаме стих, който вече няма да се подчинява на метриката на дактила и ще допуска различен междударен интервал, или, както показва горният анализ, ще се изгражда чрез силна селекция спрямо ритмичния речник. В такъв стих може да се напише кратък текст. Но когато пристъпва към цялостен превод на 18-а песен, Разцветников трябва да създаде стих с по-богата ритмика. Тогава влиза в сила принципът, който определям като тонически.